

پیش‌بینی سبک‌های فرزندپروری مادران از طریق سبک‌های دلستگی و ویژگی‌های شخصیتی آنها

Prediction of mothers' parenting styles through their attachment styles and personality traits

Dr. Malahat Amani

Assistant Professor of Psychology,
University of Bojnourd
m.amani@ub.ac.ir

دکتر ملاحت امانی

استادیار گروه روانشناسی دانشگاه بجنورد

چکیده

Abstract

The present research has been conducted to predict mothers' parenting styles through their attachment styles and personality traits. The design of present research was correlation. The number 310 of mothers' preschool children were selected by random cluster sampling and they completed Parental Authority Questionnaire (Buri, 1991), Adult Attachment Scale (Collins & Read, 1990), NEO-Five Factor Inventory (Costa & McCrae, 1989). Collected data were analyzed by Pearson correlation and regression with stepwise method. The results showed that personality traits of agreeableness, conscientiousness and extraversion explained 14 percent of variance in authoritative style, openness and explained 5 percent of variance in permissiveness style, and neuroticism positively and agreeableness negatively explained 5 percent of variance in authoritarian style. Also results showed that only ambivalence style predicted negatively authoritarian and permissive styles. The personality traits in prediction of parenting styles were stronger than attachment styles.

تحقیق حاضر با هدف پیش‌بینی سبک‌های فرزندپروری مادران از طریق سبک‌های دلستگی و ویژگی‌های شخصیتی آنها انجام شده است. طرح پژوهش حاضر همبستگی بود. تعداد ۳۱۰ مادران کودکان پیش‌دبستانی از طریق نمونه‌گیری تصادفی خوش ای اختخاب شدن و پرسشنامه اقتدار والدینی (بوری، ۱۹۹۱) پرسشنامه دلستگی برگسالان (کالینس و رید، ۱۹۹۰) و پرسشنامه عاملی نتو (مک کری و کوستا، ۱۹۸۹) را تکمیل کردند. داده‌های جمع آوری شده با روش‌های آماری همبستگی پیرسون و رگرسیون به روش گام به گام تجزیه و تحلیل شدند. نتایج تحقیق نشان داد که ویژگی‌های شخصیتی دلپذیری، وظیفه شناسی و بروون گرایی بطور معنی داری ۱۴ درصد از واریانس سبک فرزندپروری مقدارانه، ویژگی شخصیتی گشودگی بطور معنی داری ۵ درصد از واریانس سبک فرزندپروری سهل‌گیر و ویژگی‌های شخصیتی روان رنجورخوبی بطور منتفت و دلپذیری بطور معنی ۵ درصد از واریانس فرزندپروری استبدادی را تبیین کرد. همچنین نتایج تحقیق نشان داد که فقط سبک دلستگی دو سوگرا بطور معنی داری سبک‌های فرزندپروری استبدادی و مقدارانه را بطور معنی پیش‌بینی کرد. در پیش‌بینی سبک‌های فرزندپروری ویژگی‌های شخصیتی قوی تر از سبک‌های دلستگی بود. مادران با

پیش بینی سبک های فرزندپروری مادران از طریق سبک های دلیستگی و ویژگی های شخصیتی آنها
Prediction of mothers' parenting styles through their attachment styles and personality traits

Mothers with high level in extraversion, agreeableness and conscientiousness with more probability will have authoritative style.

Keywords: personality traits, attachment styles, parenting styles

سطوح بالا در برونقرایی، دلپذیری و وظیفه شناسی به اختصار بیشتر سبک فرزندپروری مقتدرانه خواهد داشت.

کلید واژه ها: ویژگی های شخصیتی، سبک های دلیستگی، سبک های فرزندپروری

مقدمه

فرزندهای فرزندپروری^۱ به عنوان یک مولفه ضروری در رشد کودک است و اغلب با پیامدهای مهم برای کودک مثل شایستگی های شناختی و اجتماعی مرتبط است (لامبورن، مونتس و استینبرگ و دورنبوش، ۱۹۹۱؛ کالینس، مکوبی، استنبرگ و هیثرنگتون، بورنستین، ۲۰۰۰). هر خانواده شیوه خاصی را در تربیت فردی و اجتماعی فرزندان خویش به کار می گیرد. این شیوه ها که شیوه های فرزندپروری نامیده می شوند به عنوان مجموعه ای از نگرش ها نسبت به کودک در نظر گرفته می شود که منجر به ایجاد جو هیجانی می شود که رفتارهای والدین در آن جو بروز می نماید. این رفتارها در برگیرنده رفتارهای مشخص یعنی رفتارهایی که در جهت هدف والدین است و از طریق آن رفتارها، والدین به وظایف والد بودنشان عمل می کنند و هم رفتارهای غیرمرتبط با رفتار والدینی مثل ژست یا بیان هیجان های غیرارادی می باشد (برونمن، رکاس و فریدمن-دوان، ۲۰۰۶).

با مریند^۲ (۱۹۹۱) والدین را بر مبنای دو بعد پاسخدهی^۳ و مطالبه گری^۷ طبقه بندی می کند و سه نوع سبک فرزندپروری را معین می کند: سبک اقتداری^۸ با پاسخدهی و مطالبه گری بالا؛ سبک استبدادی^۹ با پاسخدهی پایین و مطالبه گری بالا؛ سبک سهل گیر^{۱۰} با پاسخ دهی بالا و مطالبه گری پایین مشخص می شود. پاسخ دهی، به پاسخدهی والدین به نیازهای کودکان،

¹ Parenting Style

² Lambourn, Mounts, Steinberg, & Dornbusch

³ Collins, Maccoby, Steinberg, Hetherington, & Bornstein

⁴ Broman, Reckase, & Freedman-Doan

⁵ Baumrind

⁶ responsiveness

⁷ demandingness

⁸ Authoritative

⁹ Authoritarian

¹⁰ Permissive

درجه حمایت، گرمی و علاقه والدین به رفتارهای کودکانشان، اشاره می‌کند. والدین پاسخ گو، دردسترس فرزندانشان هستند، درجه ای بالا از پذیرش نامشروع نسبت به فرزندانشان دارند و تمایل بالایی برای پاداش دادن و تشویق فرزندانشان دارند. درحالیکه والدین کمتر پذیرنده، درجه پایینی از پذیرش نامشروع دارند و سطوح پایینی از پاسخ دهنده نیازهای کودکانشان دارند و تمایل به انتقاد کردن، تنبیه کردن یا نادیدگرفتن دارند و کمتر از نظر هیجانی در دسترس فرزندانشان هستند. مطالبه‌گری مربوط به والدینی است که برای کودکانشان قوانین و محدودیت‌هایی را اعمال و اجرا می‌کنند و برای کودکانشان الزاماتی دارند تا مسئولیت پذیر شوند.

اعمال مثبت فرزندپروری مثل گرمی و ملایمت والدینی، حمایت و نظارت پایدار، دردسترس بودن، قوانین روشن همراه با انضباط منطقی، انتظارات متناسب با سن کودک در دلستگی ایمن و سبک فرزندپروری مقدارانه مشهود است. دلستگی ایمن در دوره کودکی رخ می‌دهد وقتی که والدین به نیازهای کودک پاسخگو هستند. این به کودک اجازه می‌دهد تا با احساس امنیت محیط را کاوش کند و به توانایی خود در تعامل با دنیا برای مواجه با چالش‌ها اطمینان پیدا کند (Mikulincer, Shaver, & Pereg, ۲۰۰۳). طبق نظریه دلستگی، تعامل اولیه بین کودک و مراقب اولیه کودک، باورهایی را شکل می‌دهد که به عنوان مدل‌های فعال درونی (طرحواره‌های شناختی/عاطفی) درون سازی و رمزگذاری می‌شود (Bartholomew, ۱۹۹۰). از لحاظ نظری این مدل فعال بر انتظارات شخص، هیجانات، دفاع‌ها و رفتار ارتباطی در همه روابط نزدیک اثر می‌گذارد، براساس شواهد تجربی مطالعات طولی، محققان فرض می‌کنند که اثرات دلستگی کودکی به دوره بزرگسالی در حوزه‌های فرزندپروری و روابط نزدیک گسترش می‌یابد (Maien, Kappleman, & Kassidy, ۱۹۸۸؛ Bartholomew, ۱۹۹۰).

دلستگی و سیستم‌های مراقبتی اغلب بطور همزمان فعال می‌شود. غفلت یا قصور والدین، سهل انگاری یا انضباط سخت گیرانه ممکن است منجر به اتخاذ دلستگی‌های اضطرابی یا اجتنابی شود، این سبک‌های دلستگی با سطوح پایین پاسخگویی مراقب مرتبط است. سبک دلستگی اضطرابی در یک محیطی رشد می‌یابد که بطور پایدار نیازمند به حفظ مجاورت با والدین و تایید دیگران است. بزرگسالان با سبک دلستگی اضطرابی بطور مزمن از

¹ Mikulincer, Shaver, & Pereg

² Bartholomew

پیش بینی سبک های فرزندپروری مادران از طریق سبک های دلبستگی و ویژگی های شخصیتی آنها
Prediction of mothers' parenting styles through their attachment styles and personality traits

طردشدن می ترسند و اگر رابطه نزدیکی را با اطرافیان خود تجربه نکنند، سطوح بالایی از اضطراب را تجربه می کنند.

دلبستگی اجتنابی یک راهبردی است که برای توقف درد، استرس و ناکامی ایجاد می شود. والدین فاصله دار، سرد هستند یا کودک را طرد می کنند. هیجانات ترس، اضطراب، خشم، غم، شرم و گناه منجر به اتخاذ راهبردهای بازداری می شود، این هیجانات با تهدید و آسیب پذیری تداعی می شود (کالینس و فینی^۱، ۲۰۱۰). گرچه در بیشتر تحقیقات صورت گرفته در مورد رابطه سبک های فرزندپروری با سبک های دلبستگی، نتایج حاکی از آن است که سبک فرزندپروری مقتدرانه با سبک دلبستگی ایمن همبستگی مثبتی دارد (کاراواسیلیس، دویل و مارکویتس^۲، ۲۰۰۳؛ میلینگس، والاش و هیپر و اوبرین^۳، ۲۰۱۳؛ دونیتا و ماریا^۴، ۲۰۱۵). اما در مورد همبستگی سایر سبک های فرزندپروری با سبکهای دلبستگی نتایج متناقض می باشد برای مثال برخی به همبستگی منفی بین سبک دلبستگی ایمن و سبک های فرزندپروری سهل گیر و استبدادی اشاره کردن (برای مثال، میلینگس و همکاران، ۲۰۱۳)، برخی هم همبستگی مثبتی بین سبکهای دلبستگی دوسوگرا و اجتنابی با سبک های فرزندپروری سهل گیر و استبدادی را نشان داده اند (برای مثال، کاراواسیلیس و همکاران، ۲۰۰۳؛ دونیتا و ماریا، ۲۰۱۵). همچنین مطالعه احسانه، الزوبی، باتایونه و جوارنه^۵ (۲۰۱۳) حاکی از همین نتایج متضاد است که نشان دادند سبک دلبستگی دوسوگرا و اجتنابی با فرزندپروری مقتدرانه، سبک دلبستگی ایمن و اجتنابی با فرزندپروری استبدادی همبستگی مثبت داشته است.

بلسکی^۶ (۱۹۸۴) دریک مدل نظری عوامل تعیین کننده فرزندپروری را ویژگی های فردی کودک، منابع زمینه ای استرس و حمایت و شخصیت والدین ذکر می کند. باوجود این، او بحث کرد که از بین عوامل فوق، شخصیت مهم ترین منبع تاثیر گذار است. در حالی که عاملهایی مثل وضعیت اشتغال و بهزیستی والدین بطور گسترده مطالعه شده است، اما مطالعاتی

¹ Collins & Feeney

² Karavasilis, Doyle & Markiewicz

³ Millings, Walsh, Hepper, & O'Brien

⁴ Doinita & Maria

⁵ Mahasneh, Al-Zoubi, Batayneh, & Jawarneh

⁶ Belsky

که روی شخصیت تمرکز کند، نادر است (فاکس، پلاتر، بتلی^۱، ۱۹۹۵). با وجود این، جنبه های شخصیت احتمالاً روی دیگر تعیین کننده های فرزندپروری مثل کیفیت اخلاقی، جنبه های اشتغال، حمایت اجتماعی تاثیر می گذارد (بلسکی، برندس^۲، ۲۰۰۲؛ کاسپی، رابرتس و شینر^۳، ۲۰۰۵). تحقیقات تجربی که روابط بین فرزندپروری و شخصیت را بررسی کرده اند بر مدل ۵ عاملی بیشتر تمرکز کرده اند. ابعاد مدل ۵ عاملی شخصیت شامل روان رنجورخوی عصبی، برون گرایی، دلپذیری، گشودگی و وظیفه شناسی است. افراد روان رنجورخوی عصبی، زودرنج، مضطرب، افسرده و نایامن هستند؛ برون گرایی فراوانی و کیفیت تماس های بین فردی، ظرفیت برای لذت، سطح فعالیت، رفتارهای جستجوی تحریک را منعکس می کند؛ افراد دلپذیر یا خوشایند، دلسووز، خوش طینت، موافق و مورد اعتماد و صادق هستند؛ گشودگی شامل ویژگی هایی مثل کنجکاوی، تنوع طلبی، خلاقیت و ابتکار است؛ سرانجام اشخاص وظیفه شناس، وظیفه شناس، محاطه، ثابت قدم، وقت شناس و منظم هستند (کوستاو مک کری^۴، ۱۹۹۲). تحقیقات قبلی در رابطه بین شخصیت والدین و سبک های فرزندپروری الگوهای معنی را روشن کرده است و برای رابطه سبک های فرزندپروری با هر کدام از این عاملها شواهد تجربی وجود دارد. اول، برون گرایی به نظر می رسد تا با سبک فرزندپروری مقتدرانه مرتبط باشد که دارای سطوح بالایی از کنترل و حمایت است (بلسکی و برندس، ۲۰۰۲)؛ برخی مطالعات همبستگی مثبت بین برونگرایی و حمایت مثبت را در میان والدین گزارش کردند (لوسویا و کالور، رو و گولداسمیت^۵، ۱۹۹۷؛ هور، اوتن، وریس و اینگلس^۶، ۲۰۱۰). دوم، لوسویا و همکاران (۱۹۹۷) دریافت که وظیفه شناسی با سطوح پایین حمایت و کنترل در فرزندپروری مرتبط است؛ بطور مشابه، مادران وظیفه شناس نسبت به نوزادشان پاسخگوتر هستند (کلارک، کوچانسکا و ریدی^۷، ۲۰۰۰). سوم، اگرچه، ارتباط ویژگی های فرزندپروری با دلپذیری کمتر مطالعه شده است؛ بطور ذاتی انتظار می رود که اشخاص

¹ Fox, Platz, & Bentley² Barends³ Caspi, Roberts, & Shiner⁴ Costa & McCrae⁵ Losoya, Callor, Rowe, & Goldsmith⁶ Huver , Otten , Vries , &Engels⁷ Clark, Kochanska, & Ready

پیش بینی سبک های فرزندپروری مادران از طریق سبک های دلستگی و ویژگی های شخصیتی آنها
Prediction of mothers' parenting styles through their attachment styles and personality traits

دلپذیر، پاسخگوتر و حمایتی تر باشند) (بلسکی و برندس، ۲۰۰۲؛ هور و همکاران، ۲۰۱۰). که برخی مطالعات از این ایده حمایت کردند، برای مثال لوسویا و همکاران (۱۹۹۷) دریافتند که دلپذیری بطور مشتبی با حمایت والدینی و بطور منفی با فرزند پروری کنترل کننده مرتبط است و بر عکس در مطالعه دیگری پرینزی^۱ و همکاران (۲۰۰۴) دریافتند که سطوح بالاتر دلپذیری والدینی با اجبار و تهدید افزایش یافته مرتبط است که تهدید و اجبار در فرزندپروری برای فراخوانی رفتارهای مثبت در کودکان موثر نیست (استراسبرگ، داگ، پیت و باتس، ۱۹۹۴).

چهارم روان رنجور خوبی گمان می رود پیش بینی کننده ابعاد منفی فرزندپروری باشد (بلسکی، کرنیک و وودورث، ۱۹۹۵)، بطوری که برخی مطالعات نشان داده است که والدین روان رنجور خوبی گمان می کنند در اعمال و اجرای فرزندپروری مقتدرانه نالائق هستند (داونی و کوین، ۱۹۹۰؛ کوچانسکا و همکاران، ۱۹۹۷). کیندلر^۲ و همکاران (۱۹۹۷) دریافتند که روان رنجور خوبی با گرمی کمتر والدینی مرتبط است. طبق نظر پرینزی و همکاران (۲۰۰۴) هور و همکاران (۲۰۱۰)، ثبات هیجانی پایین با بیش واکنشی بیشتر و کنترل سخت مرتبط است. سرانجام، در حالیکه بندرت گشودگی و حمایت والدینی مطالعه شده است (کلارک و همکاران، ۲۰۰۰؛ لوسویا و همکاران، ۱۹۹۷)؛ تنها در یک مطالعه به روابط بین گشودگی و سبک فرزندپروری مقتدرانه اشاره کرده اند (مدادی، جوادی، صمدزاده و امینی، ۲۰۱۲). در حالی که حجم زیادی از تحقیقات بر تاثیر شخصیت روی روابط دوستی و صمیمانه تمرکز کرده است. مطالعه کمتری تمرکز کرده است که چگونه شخصیت ممکن است سبک فرزندپروری را شکل دهد (کاسپی و همکاران، ۲۰۰۵).

اگر چه در چندین مطالعه رابطه سبک های فرزندپروری با سبک های دلستگی و نیز رابطه سبک های فرزندپروری با ویژگی های شخصیتی مطالعه شده است اما تاکنون نقش همزمان سبک های دلستگی و ویژگی های شخصیتی در پیش بینی سبک های فرزندپروری مطالعه نشده است. بدین صورت فهم متغیرهای پیش بین و موثر در فرزندپروری می تواند

¹ Prinzie

² Strassberg, Dodge, Petitt, & Bates

³ Crnic, & Woodworth

⁴ Downey & Coyne

⁵ Kendler

منجر به شناسایی مشکلات فرزندپروری شود و اینکه چگونه می‌توان مشکلات در فرزندپروری را برطرف یا پیشگیری کرد.

روش

طرح پژوهش حاضر همبستگی بود که با هدف بررسی نقش متغیرهای ویژگی‌های شخصیتی و سبک‌های دلبستگی در پیش‌بینی نمرات سبک‌های فرزندپروری مقترانه، استبدادی و سهل‌گیر انجام شد. با توجه به نقش اصلی مادران در تربیت کودکان، جامعه آماری پژوهش شامل کلیه مادران کودکان پیش‌دبستانی بود که ساکن شهر بجنورد بودند. با توجه به نامعلوم بودن حجم جامعه آماری، از فرمول کوکران برای جامعه نامحدود استفاده شد که حجم جامعه را ۳۷۷ نفر برآورد می‌کرد. آز انجایی که آموزش و پرورش آموزش‌های پیش‌دبستانی برای همه کودکان الزامی کرده است. برای دسترسی به نمونه مادران معرف، مراکز پیش‌دبستانی به عنوان واحد نمونه گیری انتخاب شد. ملاک‌های ورود نمونه در مطالعه حاضر عبارتند از: مادر بودن، تحصیلات بالاتر از سوم راهنمایی، داشتن کودک پیش‌دبستانی. نمونه گیری بصورت تصادفی خوش‌ای بود، به این صورت که از هر منطقه شمال، شرق، غرب و جنوب شهر بجنورد، ۴ مرکز پیش‌دبستانی انتخاب شد که در مجموع ۱۶ مرکز پیش‌دبستانی به عنوان واحدهای نمونه گیری در نظر گرفته شد. پرسشنامه‌ها در بین ۱۶ پیش‌دبستانی توزیع شد. با توجه به اینکه تکمیل پرسشنامه براساس رضایت شخصی مادران بود و نیز با حذف پرسشنامه‌های ناقص، ۳۰ پرسشنامه کامل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

ابزارها

پرسشنامه اقتدار والدینی^۱: این پرسشنامه با هدف سنجش شبکهای فرزندپروری توسط بوری^۲ (۱۹۹۱) طراحی شد که حاوی ۳۰ سؤال بوده که به صورت طیف لیکرت پنج گزینه‌ای از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم می‌باشد. دارای سه خرده مقیاس فرزندپروری مقترانه، سهل‌گیر و استبدادی می‌باشد. بوری (۱۹۹۱) پایایی بازآزمایی خرده مقیاس‌های پرسشنامه به فاصله زمانی ۲ هفته بین ۰/۹۲ تا ۰/۷۷ و آلفای کرونباخ را در دامنه‌ای از ۰/۷۵ تا ۰/۸۷ گزارش کرده است. در ایران بی طرف، شعیری و حکیم جوادی (۱۳۸۹) در پژوهش خود

¹ Parental Authority Questionnaire

² Buri

پیش‌بینی سبک‌های فرزندپروری مادران از طریق سبک‌های دلستگی و ویژگی‌های شخصیتی آنها
Prediction of mothers' parenting styles through their attachment styles and personality traits

در یک نمونه ۳۹۶ نفری از دانشجویان دانشگاه گیلان، ضرایب همسانی درونی پرسشنامه را برای شیوه‌های آسان‌گیرانه، مستبدانه و مقیدرانه به ترتیب 0.79 , 0.70 , 0.69 گزارش کرده‌اند. مقیاس دلستگی بزرگسالان^۱: پرسشنامه دلستگی کولینز و رید^۲ (۱۹۹۰) این مقیاس شامل خود ارزیابی از مهارت‌های ایجاد روابط و خود توصیفی شیوه شکل دهی روابط دلستگی نسبت به چهره‌های دلستگی نزدیک است و مشتمل بر ۱۸ داده می‌باشد که روی یک مقیاس ۵ درجه‌ای (از نوع لیکرت) که از به هیچ وجه با خصوصیات مطابقت ندارد^(۱)، تا کاملاً با خصوصیات من تطابق دارد^(۵). سنجیده می‌شود. کولینز و رید^(۱۹۹۰) نشان دادند که مقیاسهای ایمن، اجتنابی و دوسوگرا در فاصله زمانی ۲ ماه و حتی در طول ۸ ماه پایدار ماندند و در مورد قابلیت اعتماد مقیاس دلستگی بزرگسال، میزان آلفای کرونباخ برای دلستگی ایمن 0.80 ، دلستگی اجتنابی 0.78 و دلستگی اضطرابی 0.85 در دانشجویان گزارش دادند^(به نقل از پاکدامن، ۱۳۸۰).

پرسشنامه پنج عاملی NEO-FFI-فرم کوتاه^۳: کوستا و مک کری (۱۹۸۹) فرم کوتاه پرسشنامه ۵ عاملی^(۶) (سؤالی) را برای سنجش ۵ عامل اصلی شخصیت طراحی کرد. آلفای کرونباخ این پرسشنامه بین 0.68 برای دلپذیری و 0.86 برای روان رنجورخوبی گزارش شده است (کوستا و مک کری، ۱۹۹۲). اینسی، مجدیان، جوشن لو و گوهر مامل (۱۳۹۰) پایایی و اعتبار فرم کوتاه پرسشنامه نتو را در میان دانشجویان مورد بررسی قرار داده اند و آلفای کرونباخ خرده مقیاس‌های روان رنجور خوبی، بروون گرایی، گشودگی، دلپذیری و وظیفه شناسی را به ترتیب 0.80 , 0.58 , 0.39 , 0.60 و 0.83 گزارش کرده‌اند. انها همچنین در بررسی اعتبار آزمون، همبستگی خرده مقیاس‌های روان رنجور خوبی و بروون گرایی را با روان رنجور خوبی و بروون گرایی در پرسشنامه آیزنک به ترتیب 0.68 و 0.47 بدست آورده‌اند.

یافته‌ها

دامنه سنی زنان مورد مطالعه ۲۲ تا ۵۵ سال بود و میانگین سنی مادران 37.76 با انحراف استاندارد 6.44 می‌باشد. از نظر شغلی، 63.9 درصد مادران، خانه دار، 3.9 درصد خیاط، 4 درصد آرایشگر، 9.4 درصد معلم، 4.8 درصد فروشنده، 2.4 درصد منشی، 2.3 درصد راننده،

¹ Adult Attachment Scale

² NEO-Five Factor Inventory

۰/۳ درصد کارمند و ۳/۸ درصد نامشخص بودند. از نظر تحصیلات، ۴۳/۲ درصد سیکل، ۳۳/۵ درصد دیپلم، ۸/۷ درصد فوق دیپلم، ۸/۷ درصد لیسانس، ۲/۷ درصد فوق لیسانس و ۳/۲ درصد نامشخص بودند. تعداد فرزندان در دامنه ۱ تا ۶ بود و میانگین فرزندان ۲/۷۵ و انحراف استاندارد ۱/۱۶ بود.

جدول ۱: ویژگی های توصیفی متغیرهای مطالعه

متغیرها	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف استاندارد
سبکهای فرزندپروری	۲	۶۹	۱۳/۴۴	۶/۲۰
	۳	۵۱	۱۹/۴۸	۵/۰۱
	۵	۶۴	۲۰/۵۶	۷/۸۰
سبک های دلبستگی	۵	۳۷	۱۶/۱۷	۴/۴۵
	۶	۲۹	۱۷/۹۶	۴/۴۳
	۷	۵۷	۱۵/۷۵	۴/۸۲
ویژگی های شخصیتی	۹	۵۶	۲۵/۱۶	۵/۶۰
	۴	۷۱	۲۰/۵۵	۷/۰۲
	۲	۶۰	۲۵/۳۱	۵/۴۳
	۲	۴۹	۲۰/۶۵	۷/۱۰
	۰	۶۴	۱۹/۲۹	۸/۶۸

جدول ۱ نشان می دهد که بالاترین میانگین در سبک های فرزندپروری مربوط به سبک استبدادی و پایین ترین میانگین مربوط به سبک مقترن اند. در مورد سبک های دلبستگی بالاترین میانگین به سبک دوسوگرا اختصاص دارد. همچنین جدول ۱ نشان می دهد که پایین ترین میانگین در ویژگی شخصیتی وظیفه شناسی و بالاترین میانگین در ویژگی های گشودگی و روان رنجورخوبی بدست آمده است.

پیش‌بینی سبک‌های فرزندپروری مادران از طریق سبک‌های دلستگی و ویژگی‌های شخصیتی آنها
Prediction of mothers' parenting styles through their attachment styles and personality traits

جدول ۲: ماتریس همبستگی بین متغیرهای مورد مطالعه

مقترانه	استبدادی	سهل‌گیر	
-۰/۱۸**	۰/۱۷**	۰/۱۲*	روان رنجور خوبی
۰/۲۶**	-۰/۱۱*	-۰/۰۹	برون‌گرایی
-۰/۰۵	۰/۰۲	۰/۲۳**	گشودگی
۰/۳۱**	-۰/۱۹**	-۰/۰۶	دلپذیری
۰/۳۰**	-۰/۱۲*	-۰/۰۷	وظیفه شناسی
-۰/۰۱	-۰/۱۱*	-۰/۱۸**	دوسوگرا
۰/۰۹	-۰/۰۴	-۰/۰۶	اجتنابی
-۰/۰۳	۰/۰۲	-۰/۰۳	ایمن

* p < .05 ** p < .01

همانطوری که جدول ۲ نشان می‌دهد که ویژگی‌های روان رنجور خوبی در سطح $0/05$ همبستگی مثبت و گشودگی نسبت با تجربیات در سطح $0/01$ با سبک فرزندپروری سهل‌گیر همبستگی مثبت داشت. سبک فرزندپروری استبدادی با روان رنجور خوبی همبستگی مثبت و معنی دار ($P < 0/01$) و با برون‌گرایی و دلپذیری همبستگی منفی و معنی داری داشت ($P < 0/05$ ، سبک فرزندپروری مقترانه با ویژگی روان رنجور خوبی همبستگی معکوس معنی داری داشت ($P < 0/01$) و با برون‌گرایی، دلپذیری و وظیفه شناسی همبستگی مثبت و معنی داری داشت ($P < 0/01$). همچنین نتایج نشان می‌دهد که فقط سبک دلستگی دوسوگرا با سبک‌های فرزندپروری سهل‌گیر و استبدادی همبستگی معکوس معنی داری داشت.

جدول ۳: نتایج تحلیل رگرسیون به روشنگام به گام برای بررسی نقش ویژگی‌های شخصیت در پیش‌بینی سبک‌های فرزندپروری

متغیر ملاک	گام‌ها	Beta	t	Sig.	R Square	F	سطح
سبک مقترانه	دلپذیری	۰/۳۱	۵/۶۷	۰/۰۰۰۱	۰/۰۹۶	۳۲/۱۸	۰/۰۰۰۱
	دلپذیری	۰/۲۲	۳/۶۷	۰/۰۰۰۱	۰/۱۳	۲۲/۸۰	۰/۰۰۰۱
	وظیفه شناسی	۰/۲۱	۳/۴۹	۰/۰۰۱			
دلپذیری	۰/۱۸	۲/۹۱	۰/۰۰۴	۰/۱۴	۰/۰۰۰۱	۱۶/۶۷	۰/۰۰۰۱

			۰/۰۰۵	۲/۸۶	۰/۱۸	وظیفه شناسی		
			۰/۰۴۷	۱/۹۹	۰/۱۲	برون گرایانی		
۰/۰۰۰۱	۱۸/۴۹	۰/۰۵۸	۰/۰۰۰۱	۴/۳۰	۰/۲۴	گشودگی	۱	سبک سهل گیر
۰/۰۰۱	۱۰/۲۸	۰/۰۳۳	۰/۰۰۱	۳/۲۱	۰/۱۸	روان رنجورخوبی	۱	سبک استبدادی
۰/۰۰۰۱	۷/۹۳	۰/۰۵	۰/۰۱۲	۲/۵۲	۰/۱۵	روان رنجورخوبی	۲	سبک دلپذیری
			۰/۰۲	-۳/۳۳	-۰/۱۳	دلپذیری		

جدول ۳ نشان می دهد که ویژگی دلپذیری قوی ترین متغیر پیش بینی با بتای ۰/۳۱ در

پیش بینی سبک فرزندپروری مقدرانه بود بدین صورت که در گام اول ویژگی دلپذیری ۹ درصد از واریانس، در گام دوم وظیفه شناسی در کنار دلپذیری ۱۳ درصد از واریانس و در گام سوم دلپذیری و وظیفه شناسی در کنار برون گرایی ۱۴ درصد از واریانس سبک مقدرانه را تبیین کردند. ویژگی شخصیتی گشودگی نسبت به تجربیات، ۵ درصد از واریانس سبک فرزندپروری سهل گیر را تبیین کرد. همچنین نتایج نشان می دهد که در مورد سبک استبدادی ویژگی روان رنجورخوبی با بتای ۰/۱۸ قوی ترین پیش بین کننده و دلپذیری بطور منفی با بتای ۰/۱۳ پیش بین کننده معنی دار بود بدین صورت که در گام اول روان رنجورخوبی به تنها ۳ درصد از واریانس و در گام دوم روان رنجورخوبی در کنار دلپذیری ۰/۵ درصد از واریانس مربوط به سبک استبدادی را پیش بینی کردند.

جدول ۴: نتایج تحلیل رگرسیون به روش گام به گام برای بررسی نقش سبک های دلپستگی در پیش

بینی سبک های فرزندپروری

متغیر ملای	گام ها	Beta	t	Sig.	R Square	F	سطح
سبک استبدادی	۱	دلپستگی دوسوگرا	-۲	۰/۰۴۶	۰/۰۱	۴/۰۲	۰/۰۴۶
سبک سهل گیر	۱	دلپستگی دوسوگرا	-۳/۲۲	۰/۰۰۱	۰/۰۳	۱۰/۴۰	۰/۰۰۱

پیش بینی سبک های فرزندپروری مادران از طریق سبک های دلستگی و ویژگی های شخصیتی آنها
Prediction of mothers' parenting styles through their attachment styles and personality traits

جدول ۴ نشان می دهد که دلستگی دوسوگرا ۱ درصد از واریانس فرزندپروری استبدادی و ۳ درصد از واریانس فرزندپروری سهل گیر را تبیین کرد. همچنین دلستگی دوسوگرا با بتای منفی -0.11 و -0.18 بطور معنی داری به ترتیب فرزندپروری استبدادی و سهل گیر را پیش بینی کرد.

بحث و نتیجه گیری

تحقیق حاضر با هدف پیش بینی سبک های فرزندپروری مادران کودکان پیش دبستانی از طریق متغیرهای شخصیتی و سبک های دلستگی انجام شد.

نتایج این تحقیق نشان داد که سبک فرزندپروری مقترانه همبستگی معکوس و معنی داری با ویژگی روان رنجور خوبی داشت. با توجه به اینکه که والدین دارای سبک فرزندپروری مقترانه پاسخگو و مطالبه گر هستند(بامریند، ۱۹۹۱) و والدین روان رنجور خوبی گرمی کمتر(کیندلر و همکاران، ۱۹۹۷) و واکنش های تند و کترل شدیدی نسبت به فرزندانشان نشان می دهند(پرینزی و همکاران، ۲۰۰۴؛ هور و همکاران، ۲۰۱۰). بنابراین منطقی به نظر می رسد والدین دارای سبک فرزندپروری مقترانه دارای نمره پایینی در روان رنجور خوبی باشند.

همچنین تحقیق حاضر نشان داد که ویژگی های برون گرایی، دلپذیری و وظیفه شناسی پیش بین کننده معنی دار سبک فرزندپروری مقترانه می باشد. این یافته هماهنگ با مطالعات(کوچانسکا و همکاران(۱۹۹۷) و لوسویا و همکاران(۱۹۹۷) است که دریافتند والدین دارای نمره بالا در دلپذیری، به علت اینکه خوشایندتر و حمایتی تر هستند و کمتر احتمال دارد تا در فرزندپروری مستبدانه و سهل گیر درگیر شوند و بیشتر در فرزندپروری مقترانه درگیر هستند. همچنین این یافته هماهنگ با نتایج مطالعه هور و همکاران(۲۰۱۰) و لوسویا و همکاران (۱۹۹۷) است، آنها نشان دادند که ویژگی های شخصیتی چون دلپذیری، برون گرایی و وظیفه شناسی با حمایت گری مرتبط است. با توجه به اینکه والدین دارای سبک فرزندپروری مقترانه نسبت به فرزندانشان حمایتی تر هستند(بامریند، ۱۹۹۱) و ویژگی های دلپذیری، برون گرایی و وظیفه شناسی با حمایتگری همبسته است، بدین صورت روابط بین این ویژگی ها و سبک فرزندپروری مقترانه تبیین می گردد.

همچنین ویژگی های دلپذیری و برون گرایی با اجتماعی کردن بیشتر مرتبط است. والدین با نمرات بالا در دلپذیری و برون گرایی ممکن است در رابطه با کودکانشان اجتماعی تر و حمایتی تر باشند و نیز افرادی با نمرات بالا در دلپذیری دارای طرحواره هایی با محظوی رسیدگی و کمک رسانی در روابط هستند(بالدوین و فرگوسن^۱، ۲۰۰۱). بنابراین والدین با این ویژگی ها بیشتر احتمال دارد که در شرایط مختلف مراقب و پاسخگوی فرزندانشان باشد که این رفتارها هماهنگ با فرزندپروری مقتدرانه است.

بعلاوه مادرانی که عاطفه مثبت و بهزیستی روانی را تجربه می کنند با احتمال بیشتری دارای سبک فرزندپروری مقتدرانه هستند (دیسجاردینس، زیلنسکی و کوپلان^۲، ۲۰۰۸) که بهزیستی روانی با ویژگی شخصیتی برون گرایی، دلپذیری و وظیفه شناسی مرتبط است(پنلی و تو ماکا^۳، ۲۰۰۲؛ هایس و جوزف^۴، ۲۰۰۳).

گرچه در تحقیقات مختلف همبستگی مثبت بین سبک دلستگی اینم و سبک فرزندپروری مقتدرانه بدست آورده‌اند(کاراواسیلیس و همکاران، ۲۰۰۳؛ میلینگس و همکاران، ۲۰۱۳؛ دونیتا و ماریا، ۲۰۱۵) ولی در تحقیق حاضر این نتیجه تکرار نشد. به نظر می‌رسد مفهوم دلستگی اینم در فرهنگ ما متفاوت از کشورهای غربی باشد. چرا که در تحقیقات مختلف تفاوت های فرهنگ در بروز رفتارهای دلستگی و طبقه بندی آن گزارش شده است(راثیام، ویز، پوت، مایک و مورلی^۵، ۲۰۰۰؛ مکنا^۶، ۲۰۰۹؛ تاکشی، اوهارا، انтонی و اکی یاما^۷، ۲۰۰۲).

در مورد سبک فرزندپروری سهل گیر نتایج تحقیق حاضر نشان داد که ویژگی های روان رنجور خوبی با سبک فرزندپروری سهل گیر همبستگی مثبت داشت. از آنجایی که والدین دارای نمره بالا در روان رنجور خوبی، خود را لائق و شایسته نمی بینند (داونی و کوین، ۱۹۹۰)، کنترل کمتری بر فرزندانشان اعمال می کنند(هور و همکاران، ۲۰۱۰).

¹ Baldwin & Fergusson

² Desjardins, Zelenski, & Coplan

³ Penley, & Tomaka

⁴ Hayes, & Joseph

⁵ Rothbaum, Weisz, Pott, Miyake, & Morelli

⁶ McKenna

⁷ Takahashi, Ohara, Antonucci & Akiyama

پیش‌بینی سبک‌های فرزندپروری مادران از طریق سبک‌های دلیستگی و ویژگی‌های شخصیتی آنها
Prediction of mothers' parenting styles through their attachment styles and personality traits

احتمال دارد که فرزندانشان آزاد بگذارند و از سبک فرزندپروری سهل گیرانه استفاده کنند. تحقیق حاضر نشان داد که گشودگی نسبت به تجربیات، سبک فرزندپروری سهل گیر را پیش بینی می‌کند. گرچه در مورد این دو متغیر مطالعه ای انجام نشده است اما به نظر می‌رسد که چون افرادی با گشودگی بالا دارای ویژگی‌هایی مثل کنجدکاوی، تنوع طلبی، خلاقیت و ابتکار می‌باشند(کوستا و مک‌کری، ۱۹۹۲) بنابراین تمایل دارند که کودکانشان را آزاد بگذارند تا تجربیات جدیدی را به دور از محدودیت‌ها داشته باشند.

همچنین نتایج نشان داد که دلیستگی دوسوگرا بطور منفی سبک سهل گیر را پیش بینی کرد. احتمالاً چون مادران سهل گیر دارای سبک دوسوگرا نیستند، راحت‌تر فرزندانشان را آزاد می‌گذارند و از فاصله گیری آنها دچار اضطراب نمی‌شوند همچنین در صورت نداشتن کنترل بر فرزندانشان دچار نگرانی، ترس و اضطراب نمی‌شوند. گرچه در مطالعه دونیتا و ماریا(۲۰۱۵) همبستگی مشتی بین سبک دوسوگرا و فرزندپروری سهل گیر بدست آمده است. در مورد فرزندپروری استبدادی نتایج حاضر نشان داد که سبک فرزندپروری استبدادی با روان رنجور خوبی همبستگی مشتی و معنی دار و با بروون گرایی و دلپذیری همبستگی منفی و معنی داری داشت. همچنین روان رنجور خوبی و دلپذیری پیش‌کشته معنی دار سبک فرزندپروری استبدادی بود.

درباره ارتباط روان رنجور خوبی با فرزندپروری استبدادی نتایج هماهنگ با مطالعات پرینزی و همکاران(۲۰۰۴) و هور و همکاران(۲۰۱۰) است که نشان دادند افراد روان رنجور خوبی کنترل شدیدی را بر فرزندانشان اعمال می‌کنند. مادران دارای روان رنجور خوبی چون ممکن است انتظارات خیلی بالایی از فرزندانشان داشته باشند، پاداش‌ها و تقویت‌ها به سادگی برای فرزندانشان ارائه ندهند و همچنین ممکن است تا درباره اتفاقات احتمالی برای فرزندانشان خیلی مضطرب شوند، بنابراین بیشتر احتمال دارد برای کنترل بر فرزندانشان، فرزندپروری خشن داشته باشند. از سوی دیگر افراد روان رنجور خوبی بیشتر احتمال دارد تا پاسخ‌های ناسازگارانه کنارآمدن با فرزندانشان مثل خشونت و سخت گیری شدید را نشان دهند(کوستا و مک‌کری، ۱۹۹۲). همچنین چون والدین دارای نمره بالا در روان رنجور خوبی عاطفه منفی بالاتری را تجربه می‌کنند(واتسون و کلارک، ۱۹۹۲) این والدین ممکن است عاطفه منفی خود را به وسیله کنترل شدید بر فرزندانشان خالی و بیرون ریزی کنند. احتمال

دیگر مربوط به احساس بی کفایتی است که والدین دارای بی ثباتی هیجانی تجربه می کنند(کوستا و مک کری، ۱۹۹۲). اگر افراد دارای بی ثباتی هیجانی احساس بی کفایتی کنند، کنترل شدیدی بر فرزندانشان اعمال می کنند تا جبرانی برای این احساس باشد. با توجه به اینکه ویژگی های دلپذیری و بروون گرایی با حمایت گری مرتبط هستند(پروین و جان^۱، ۲۰۰۱؛ هور و همکاران، ۲۰۱۰) پس منطقی به نظر می رسد سبک فرزندپروری استبدادی که دارای فقدان حمایت گری و پاسخ دهنده هستند(بامریند، ۱۹۹۱) با ویژگی های بروون گرایی و دلپذیری همبستگی معکوسی داشته باشد. افراد با بروون گرایی پایین تماس های بین فردی اندکی دارند، بنابراین این مادران در هنگام فرزندپروری، رابطه نزدیکی با فرزندانشان برقرار نمی کنند و همچنین افراد دارای نمره پایین در دلپذیری، ناخوشایند، نامهربان، غیر منعطف هستند بنابراین مادران با این ویژگی ها توجه مثبت و نامشروعی را بر فرزندانشان نشان نمی دهند و این رفتارها باعث خواهد شد که مورد علاقه فرزندانشان نباشند. در کل این ویژگی ها، مادران را بیشتر مستعد داشتن فرزندپروری استبدادی می کند.

همچنین تحقیق حاضر نشان داد که سبک فرزندپروری استبدادی بطور معنی داری و منفی از طریق دلبلستگی دوسوگرا پیش بینی شد. از آنجایی که در سبک دلبلستگی دوسوگرا افراد نگران طرد شدن و از دست دادن افراد نزدیک خود هستند و تلاش می کنند جدایی عاطفی با نزدیکان خود نداشته باشند، همچنین با توجه به اینکه والدین دارای فرزندپروری استبدادی حمایت و پذیرش کمتری نسبت به فرزندان دارند و حفظ رابطه نزدیک و گرم با فرزندان برای انها اهمیت ندارد، بنابراین منطقی به نظر می رسد بین این دو متغیر همبستگی منفی باشد.

تحقیق حاضر با محدودیت هایی همراه بود اول اینکه روابط بین متغیرها همبستگی بوده و امکان استنتاج روابط علی بین متغیرهای مورد مطالعه وجود نداشت. دوم اینکه این مطالعه در میان مادران کودکان پیش دبستانی شهر بجنورد انجام شده و باید تعیین یافته به پدران و کودکان سایر گروههای سنی به سایر مناطق با احتیاط صورت بگیرد. محدودیت سوم مربوط به استفاده از پرسشنامه های خودگزارشی برای سنجش متغیرهای مورد مطالعه بود که احتمال دارد پاسخ های شرکت کنندگان با سوگیری همراه کند. با توجه به محدودیت های حاضر پیشنهاد می گردد تحقیق حاضر در میان مادران و پدران سایر گروههای سنی صورت بگیرد.

^۱ Pervin & John

پیش‌بینی سبک‌های فرزندپروری مادران از طریق سبک‌های دلستگی و ویژگی‌های شخصیتی آنها
Prediction of mothers' parenting styles through their attachment styles and personality traits

همچنین توصیه می‌گردد که تا نقش فرزندپروری والدین در شکل گیری سبک‌های فرزندپروری مادران جوان نیز بررسی گردد. در نهایت با توجه نمره پایین شرکت کنندگان در خرده مقیاس دلستگی ایمن نسبت به دیگر خرده مقیاس‌های دلستگی، توصیه می‌شود رفتارهای دلستگی با توجه به فرهنگ ایران مورد ارزیابی و پژوهش قرار گیرد.

منابع

- انیسی جعفر، مجیدیان محمد، جوشن لو محسن و گوهری کامل زهرا(۱۳۹۰). بررسی اعتبار و روایی فرم کوتاه پرسشنامه پنج عاملی ثئو در دانشجویان مجله علوم رفتاری، دوره ۵، شماره ۴، صص ۳۵۵-۳۵۱.
- بیطرف شبنم، شعیری محمدرضا، حکیم جوادی منصور(۱۳۸۹). هراس اجتماعی، سبکهای والد گری و کمال گرایی. روانشناسی تحولی (روانشناسان ایران) شماره ۲۵، دوره ۷، صص ۸۳-۷۵
- پاکدامن شهلا(۱۳۸۰). بررسی ارتباط سبک دلستگی و جامعه طلبی در نوجوانی، مجله علوم روانشناسی، دوره ۹، شماره ۴۷، ۲۵-۳۳.
- پروین لورنس، جان الیور(۲۰۰۱). شخصیت: نظریه و پژوهش، ویرایش هشتم، مترجمان محمد جعفر جوادی و پروین کبیر(۱۳۹۱) چاپ چهارم، انتشارات آیینه.

- Baldwin, M. W., & Fergusson, P. (2001). Relational schemas: the activation of interpersonal knowledge structures in social anxiety, International handbook of social anxiety: Concepts, research and interventions relating to the self and shyness. New York, NY: Wiley. pp. 235–257.
- Bartholomew, K. (1990). Avoidance of intimacy: An attachment perspective. Journal of Social and Personal Relationships, 7, 147-178.
- Baumrind, D. (1991). The influence of parenting style on adolescent competence and substance use. Journal of Early Adolescence, 11, 56-95.
- Belsky, J. (1984). The determinants of parenting: a process model. Child Development, 55, 83–96.
- Belsky, J., & Barends, N. (2002). Personality and parenting. In M. H. Bornstein (Ed.), Handbook of parenting (2nd ed.). Being and becoming a parent, Vol. 3 (pp. 415–438) Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Belsky, J., Crnic, K., & Woodworth, S. (1995). Personality and parenting: exploring the mediating role of transient mood and daily hassles. Journal of Personality, 63, 905–929.
- Broman, C.L., Reckase, M.D., & Freedman-Doan, C.R. (2006). The role of parenting in drug use among Black, Latino and White adolescents. Journal of Ethnicity in Substance Use, 5(1), 39-50.
- Buri, J. R. (1991). Parental Authority Questionnaire. Journal of Personality Assessment, 57, 110-119.
- Caspi, A., Roberts, B. W., & Shiner, R. L. (2005). Personality development: stability and change. Annual Review of Psychology, 56, 453-484.
- Clark, L. A., Kochanska, G., & Ready, R. (2000). Mothers' personality and its interaction with child temperament as predictors of parenting behavior. Journal of Personality and Social Psychology, 79, 274-285.

- Collins, N. L., & Read, S. J. (1990). Adult attachment, working models, and relationship quality in dating couples. *Journal of Personality and Social Psychology*, 58, 644-663
- Collins, N. L. & Feeney, B. C. (2010). An attachment theoretical perspective on social support dynamics in couples: Normative processes and individual differences. In K. Sullivan & J. Davila (Eds.), *Support Processes in Intimate Relationships*. Oxford University Press.
- Collins, W.A., Maccoby, E.E., Steinberg, L., Hetherington, E.M.,& Bornstein, M.H.(2000). Contemporary research on parenting: The case for nature and nurture. *Am Psychol*, 55(2), 218-232.
- Costa, P. T., & McCrae, R. R. (1992). Revised NEO Personality Inventory (NEO PI-R) and NEO Five-Factor Inventory (NEO-FFI) Professional Manual. Odessa, FL.
- Doinita N E,& MariaN D.(2015) Attachment and Parenting Styles. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 203 (2015) 199 – 204
- Desjardins J, Zelenski J M., Coplan R.J.(2008)An investigation of maternal personality, parenting styles, and subjective well-being. *Personality and Individual Differences* 44 (2008) 587–597
- Downey, G., & Coyne, J. C. (1990). Children of depressed parents: an integrative review. *Psychological Bulletin*, 108, 50–76.
- Fox, R. A., Platz, D. L., & Bentley, K. S. (1995). Maternal factors related to parenting practices, developmental expectations, and perceptions of child behavior problems. *Journal of Genetic Psychology*, 156, 431–441.
- Hayes, N.,& Joseph, S.(2003). Big 5 correlate of three measures of subjective well being. *Personality & Individual Differences*, 34(4)723-727.
- Huver R, Otten R, Vries H,& Engels R.(2010) Personality and parenting style in parents of adolescents. *Journal of Adolescence* 33 (2010) 395–402
- Kendler, K. S., Sham, P. C., & MacLean, C. J. (1997). The determinants of parenting: an epidemiological, multi-informant, retrospective study. *Psychological Medicine*, 27, 549–563.
- Article I. Karavasilis , Doyle A B, & Markiewicz, D(2003) Associations between parenting style and attachment to mother in middle childhood and adolescence. *International Journal of Behavioral Development*, 27(2), 153-164.
- Kochanska, G., Clark, L. A., & Goldman, M. S. (1997). Implications of mothers' personality for their parenting and their young children's development outcomes. *Journal of Personality*, 65, 387–420.
- Lambourn, S. D., Mounts, N. S., Steinberg, L., & Dornbusch, S. M. (1991). Patterns of competence and adjustment among adolescents from authoritative, authoritarian, indulgent, and neglectful families. *Child Development*, 62,1049-1065
- Losoya, S. H., Callor, S., Rowe, D. C., & Goldsmith, H. H. (1997). Origins of familial similarity in parenting: a study of twins and adoptive siblings. *Developmental Psychology*, 33, 1012–1023.
- Maddahi E M, Javidi N, Samadzadeh M& Amini M(2012) The study of relationship between parenting styles and personality dimensions in sample of college students. *Indian Journal of Science and Technology* 5(9) 3332-3336
- Mahasneh A M., Al-Zoubi Z H., Batayneh O T., Jawarneh M S.(2013). The relationship between parenting styles and adult attachment styles from Jordan university students. *International Journal of Asian Social Science*, 2013, 3(6):1431-1441
- Main, M.,Kaplan, N.,&Cassidy,J.(1985).Security in infancy, childhood, and adulthood: a move to level of representation. *Monographs of the Society for Research in Child Development*, 50, 66-104.
- McKenna,Y. E.(2009). Culture influences on attachment behaviors. Dissertation for Degree of master of counseling. Faculty of Education. University of Lethbridge, Alberta.

پیش‌بینی سبک‌های فرزندپروری مادران از طریق سبک‌های دلیستگی و ویژگی‌های شخصیتی آنها
Prediction of mothers' parenting styles through their attachment styles and personality traits

- Mikulincer, M., Shaver, P. R., &Pereg, D. (2003). Attachment theory and affect regulation: The dynamics, development, and cognitive consequences of attachment-related strategies. *Motivation and Emotion*, 27, 77-102.
- Millings, A., Walsh, J., Hepper, E. G., & O'Brien, M. (2013). Good partner, good parent: Responsiveness mediates the link between romantic attachment and parenting style. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 39, 170-
- McCrae RR and Costa JPT (1992) Validation of the five-factor model of personality across instruments and observers. *J. Personality & Soc. Psychol.* 52, 81-90.
- Penley, J.A.,& Tomaka, J.(2002). Associations among the Big five emotional responses, and coping with acute stress. *Personality & Individual Differences*, 32, 1215-1228.
- Prinzie, P., Onghena, P., Hellinckx, W., Grietens, H., Ghesquiere, P., & Colpin, H. (2004). Parent and child personality characteristics as predictors of negative discipline and externalizing problem behaviour in children. *European Journal of Personality*, 18, 73-102.
- Rothbaum, F., Weisz, J., Pott, M., Miyake, K., & Morelli, G. (2000). Attachment and culture: Security in the United States. *American Psychologist*, 55(10), 1093-1104.
- Strassberg, K. A., Dodge, G. S., Pettit, & Bates, J. E. (1994). Spanking in the home and children's subsequent aggression toward kindergarten peers. *Development and Psychopathology*, 6, 445-461.
- Takahashi, K., Ohara, N., Antonucci, T. C., & Akiyama, H. (2002). Commonalities and differences in close relationships among the Americans and Japanese: A comparison by the individualism/collectivism concept. *International Journal of Behavioral Development*, 26(5), 453-465.
- Watson, D., & Clark, L. A. (1992). On traits and temperament: general and specific factors of emotional experience and their relation to the Five-Factor model. *Journal of Personality*, 60, 441-476.

